

[H. C. Toff.]

indtægter også på langt mindre brugsstørrelser; men det vil ikke være muligt at lave specialproduktioner på alle de mindre ejendomme med et tilstrækkeligt udkomme for ejerne af disse.

Nu lyder forslaget altså på en højeste grænse på 45 ha — mindre end arbejdsudvalget i landbokommissionen foreslog som minimum. Men det er min opfattelse, at flertallet i landbokommissionen nåede hertil under et forsøg på at nå til en så godt som enstemmig indstilling i kommissionen — altså en art kompromis, som alligevel ikke blev til noget. Jeg mener, at landboforeningerne har givet udtryk for, at en væsentligt højere sammenlægningsgrænse vil være rigtig, og jeg erindrer, at Landbrugsrådets præsident, medlem af folketinget Anders Andersen, ifølge referater fra det jyske venstres årsmøde i efteråret sagde, at det mest realistiske ville være en fri sammenlægningsgrænse på 100 ha — altså det samme synspunkt, som jeg her i dag har givet udtryk for.

Når jeg dertil føjer, at formanden for den socialdemokratiske folketingsgruppe, hr. Carl Petersen, i en radiosamtale, hvor både han og jeg var deltagere, gav udtryk for, at han ikke var tilfreds med 45 ha grænsen, men at han fandt det bedst, at der kom en flertalsindstilling fra kommissionen til landbrugsministeren, så denne havde mulighed for at stille et forslag, der kunne samle flertal i folketinget, håber jeg — og jeg gør det også på baggrund af, at hr. Carl Petersen i dag har stillet sig velvilligt over for en forhandling om 50, 75 eller 100 ha — at der under folketingets udvalgsarbejde viser sig muligheder for at samle et stort flertal i folketinget, der vil gå videre end landbokommissionens flertalsindstilling.

Nogle vil hævde — det er også hævdet her i dag — at nu kan vi tage dette skridt til de 45 ha, og når vi så om 3-4 år tager loven op til revision, kan vi rette den endnu en tak i den rigtige retning. Vi mener, at det er forkert med en stykkevis lovgivning på dette område. De rammer, der stikkes af her, skal der jo kunne bygges på år fremover; thi det er store investeringer, der skal foretages; det drejer sig derfor om at skabe frihed til, at investeringerne kan

blive så rigtige, som det er muligt; der må ingen hindringer være herfor.

Når der nu sættes to grænser, en på 45 ha og en på 75 ha — og faktisk en til, nemlig den som landbrugsministeren eventuelt vil tillade efter ansøgning — vil jeg gerne fremføre, at vi finder det uheldigt og forkert med disse forskellige grænser. Ja, vi mener, at bestemmelsen om, at et tillægsjordsbehov forlods skal tilgodeses, kan være direkte skadelig for den fornuftige og rigtige udvikling. Hvad er et rimeligt tillægsjordsbehov? Det nævnes ikke i lovforslaget, og det må vi så have nærmere belyst under udvalgsarbejdet. Men en person med en ejendom på 45 ha, der erhverver en naboejendom på 20 ha, skal altså først have undersøgt, om der er nogle eller en enkelt, der har ønske om at få lidt tillægsjord til en mindre ejendom — måske med den følge, at det hele slås i stykker og man hindrer en rimelig og fornuftig sammenlægning. Det er ikke sikkert, handelen kommer i stand, hvis en mindre landbruger med 7 ha forlanger at få 5-6 ha forlods af den ejendom, der er udbudt til salg, og det er også tvivlsomt, om det er en fornuftig investering at tillægge den mindre ejendom 5-6 ha jord med den udvikling, vi er inde i og står over for. Det vil jo kræve bygningsinvesteringer, der let vil vise sig at blive til fejlinvesteringer, og man må heller ikke glemme, at den mindre bruger også selv har haft mulighed for at erhverve ejendommen. Vi mener derfor ikke, det er rigtigt, at man fortsat i lovgivningen forlods skal tilgodeses mindre ejendomme med tillægsjord, således som lovgivningen gennem mange år har givet adgang til, selv om man for år tilbage gjorde det med en sund og rimelig baggrund, der ikke eksisterer i dag.

Tilbage har jeg om lovforslaget om landbrugsejendomme dette at fremføre: vi står med de høje priser, som landbrugsejendommene i dag er oppe i i forhold til deres afkastningsevne, over for store problemer med at få løst generationsskifteproblemet. Det er tiltrængt at yde bistand til den ungdom, der skal afløse. På dette område har landbrugsministeren afstået fra at komme med nye lovforslag, hvad jeg beklager. Det er inflationen, der driver